

423

Supplerende bemærkninger om entreprenørens produktansvar

af advokat (H), lic.jur. John Peter Andersen

- ♦ Artiklen indeholder nogle supplerende bemærkninger til artiklen om entreprenørens produktansvar i T:BB 2017 s. 96 ff.

Anne Sofie Jacobs og Cecilie Rosling har skrevet en interessant og læseværdig artikel i TBB 2017.96 om entreprenørens produktansvar for rådgivning i entrepriseretlige mellemformer.

Artiklen kalder på en kort kommentar. Det ser ud til, at den terminologiske glidning af kendte ansvarsfigurer, som Torsten Iversen befattede sig med i sin artikel i Juristen 2008-6 om U 2008.982H (sprængpladerne i Grindsted Fjernvarmeværk), synes at have fundet et vist indpas i litteraturen og måske til dels i voldgiftspraksis. Det er rigtigt, at det retspraksisbaserede produktansvar ikke har bundet sig til noget skarpt defineret produktbegreb i lighed med det legalt fastlagte produktbegreb i produktansvarsloven; men deraf følger jo ikke, at enhver tjenesteydelse eller rådgivningsydelse bør betragtes som et spørgsmål om produktansvar i tilfælde af svigt.

Forfatterne nævner dels sprængpladedommen, dels TBB 2007 548 om Ballerup Arena som støtte for, at en rådgivningsydelse kan udgøre et produkt efter det retspraksisudviklede produktansvar. I sprængpladedommen kan man ved nærlæsning ikke finde belæg for andet, end at fejlene udmærket kunne bero på de monterede bolte (ingen låsesikring var anvendt, og møtrikkerne faldt derfor af, hvilket var årsag til skadesforløbet). Var boltene, som det øjensynligt var tilfældet, leveret af håndværkeren, kan man uden videre betragte dette som et produktansvar, idet han således leverede både bolte og montage heraf – hvorved det er en defekt ved boltene, at de ikke er afleveret i sikker og fejlfri tilstand på anvendelsesstedet. Man må være enig med Iversen i, at dette også er en mangel, og at mangelsansvar og produktansvar naturligvis kan leve side om side. Det ene udelukker principielt ikke det andet.

Det forekommer mig, at forfatterne til den nævnte artikel overser, at den »rådgivningsydelse« (projektering og styrkeberegning af en limtræskonstruktion), som de mener at kunne føre ind under etiketten produktansvar (det retspraksisbaserede) er ydet i *tilslutning til* (accessorisk, om man vil) en fysisk leverance – ligesom montage af en købt genstand – og derfor må anses som en

del af den fysiske leverance. I Ballerup Arena-sagen skulle leverandøren foretage de statiske beregninger af en fysisk leverance, en limtræskonstruktion. Han regnede forkert, og taget kollapsede. Det kan betragtes som et produktansvar i og med, at limtræskonstruktionen var defekt grundet forkert udregning af styrken; men heraf følger jo ikke, at en fritstående rådgivningsydelse som f.eks. en statisk beregning af bæreevnen af nogle spær, som udføres af en selvstændig statiker, til brug for entreprenørens indkøb hos en selvstændig leverandør, skal eller bør behandles som et produktansvar – snarere tværtimod. Det ses tydeligt illustreret i TBB 2004.149 Ø, hvor en bygherre kunne gennemføre et direkte krav mod sin leverandørs leverandør, der ikke havde dimensioneret de bærende konstruktioner korrekt.

Om man rammes af et produktansvar eller et professionsansvar, gør i udgangspunktet ikke den store forskel for den ramte part, men den retlige klassifikation kan have helt afgørende betydning for forsikringsdækningen. Selv om en opvakt advokat naturligvis skal dyrke enhver seriøs vinkel for at fremme sin klients sag, er der lidet vundet ved at kalde alt mellem himmel og jord for produktansvar, navnlig ikke på livsområder, hvor vi i den almindelige culparegel allerede har udmærket regulering af ansvaret, og hvor den bestående terminologi er velindarbejdet og anerkendt.

Forfatterne befatter sig også med retspraksis om AB 92 § 35, stk. 2, som efter U 2008.982 H ikke omfatter produktansvaret. Betragtningerne herom kan tiltrædes, og har man entrepriseklienter bør man bestemt gøre en anstrengelse for, at de ved brug af AB 92 forsøger at sikre sig en aftalebestemt justering, sådan at § 35, stk. 2, både skal gælde ved mangelsansvar og ved produktansvar – eventuelt i en tilpasset form, hvor entreprenøren påtager sig at hæfte for et nærmere defineret produktansvar med visse begrænsninger, som er afstemt med hans forsikringsdækning. Det er hovedløst helt mekanisk at fraskrive sig alt ansvar og prisgive sin kunde, når man har købt og betalt for god produktansvarsforsikring.